

*Kto stratil majetok, nestratil veľa.
Kto stratil slobodu, stratil mnoho.
Kto stratil vieru, stratil všetko.*

Zásielku spracovala spoločnosť:
HENRIETTA - direct marketing, s.r.o.
P.O.BOX 1, 820 08 Bratislava 28, „D+4“
POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
820 08 Bratislava 28

SVEDECTVO

vychádza od roku 1991
ročník 36
január 2026
cena 2 eurá

1

ČASOPIS TABUIZOVANÝCH FAKTOV

Prečo potrebujeme Boha

NÁŠ ROZHOVOR

Hovorí, že jeho otec bol politickým väzňom. Po nastolení komunistického režimu emigroval do Francúzska, vstúpil do cudzineckej légie a dostal sa do Vietnamu, v tom čase francúzskej kolónie. Pridal sa na stranu domácich bojujúcich za slobodu a domov sa vrátil s hodnosťou plukovníka. Hoci ho získal v komunistickom Vietname, v Prahe ho zatkli. Jeho syn Emil PÁLEŠ (1966) vyštudoval kybernetiku a vyučoval počítačovú lingvistiku na Katedre umelej inteligencie Matematicko-fyzikálnej fakulty UK v Bratislave. V roku 1994 založil a dodnes vedie nadáciu Sophia. Sofiológia sa usiluje o syntézu kozmológie, antropológie a teológie.

● To, čomu sa venujete, patrí do duchovnej oblasti, čo netvorilo vaše rodinné zázemie. Ako sa človek, ktorý nepochádza z kres-

RNDr. Emil Páleš, CSC.

Foto Eva Zelenayová

ťanského prostredia, vie dopátrať k duchovnému životu?

Rád by som sa ešte vrátil k otcovi. Mal dobrodružnú, ale čestnú povahu, a nezmenilo ho ani mučenie. V roku 1952 ho zavreli spolu s ďalšími vojakmi-navrátilcami z Ázie, len tak bez rozsudku či zisťovania, kým

vlastne je. Až po Stalinovej smrti ho pustili, že má ísť domov, že to bol omyl. Skutočne som nemal žiadnu náboženskú výchovu, zaujímala ma skôr prírodoveda. A pohľad na človeka z celistvého hľadiska, nie len očami špecialistov.

Pokračovanie na 10. strane

V čísle

Ján Litecký Šveda	
Klobúk dole	2
Eva Zelenayová	
Pamäť národa nesmieme potláčať	3

Jozef Dečo	
Psychologická vojna na Slovensku	10
Jozef M. Rydlo	
Bolo to povrchné a priemerné	8

Marián Tkáč	
Beda peňazomencom!	9
Vlado Gregor	
Žiadne naše schopnosti...	12

Ivan A. Petranský	
Pavol Strauss a jeho 20. storočie	13
Zo života PV ZPKO	14
Stalo sa	

ročník 36 • január 2026

Prečo potrebujeme Boha

Pokračovanie z 1. strany

Ak sa na človeka dívame v celosti, s jeho psycho-fyzicko-sociálnym rozmerom a v celých dejinách, tak nevyhnutne dospejeme k duchovnosti.

● Je to také jednoduché?

Jednoduché zase nie, vyžaduje si to záujem a trpezlivosť. Mňa zaujímali nielen prírodné vedy, ale aj to, ako a prečo vznikli rôzne duchovné tradície a načo to bolo dobré. Komparatívne porovnávam svetové náboženstvá, skúmam najstaršiu vieru a zároveň sledujem najnovšie vedecké výsledky. Prepracoval som sa k poznaniu, že k človeku patrí duchovnosť. Ak má byť duševne zdravý a šťastný, musí mať zmysel života, ktorý ho presahuje. Keď ho nemá, nie je duševne v poriadku. Dokonca sa zistilo, že ani ľudská DNA nepracuje správne, keď nie sme orientovaní na hlboké a sebaaprahujúce šťastie, ale len na hedonicko-sebecké, užiť si, teraz a tu. Teda aj prírodné vedy dospievajú k tomu, že človek je zdravší, šťastnejší a žije dlhšie, keď má duchovný rozmer.

● Vy ste v jednom rozhovore povedali, že vo všetkých kultúrach sa našlo v podstate rovnakých sedem etických princípov. Do prirodzenosti človeka je vpísaná sedmica praobrazov, s ktorou sa musíme nejakým spôsobom vysporiadať. A je fatálnym omylom ľavicového liberalizmu-progressivismu, keď začali tvrdiť, že človek nemá žiadnu prirodzenosť. Ako ste k tomu dospeli a dokonca vyzývate, aby človek vstúpil do seba a praktizoval nejakú duchovnú prax?

Som prírodovedne vzdelaný, študoval som evolúciu, ale začalo ma zaujímať to, čomu som nerozumel, a to angelológia, náuka o anjeloch. To už v dnešnej dobe nikoho nezaujíma. Ani kňazov. Pritom sa oddávna verilo, že existuje sedem archanjelov ako hlavných duchovných bytostí, ktoré inšpirujú ľudstvo, celú kultúru. A každý z nich vládne v určitom období, cyklicky sa striedajú ako duchovia času. Začal som to preverovať a zistil som, že je to pravda. V dejinách sa naozaj dajú štatisticky dokázať kultúr-

Emil Páleš v našej redakcii.

Foto Eva Zelenayová

ne vlny presne zodpovedajúce tej tradičnej náuke, kedy ktorý archanjel vládne.

● Nefantazirujete?

Stará angelológia vznikla pozorovaním skutočných vln inšpirácie v dejinách a až v snahe ich vysvetliť použila trochu aj fantáziu. Hľadal som, čo za tým je, preto sa môj výskum krúti okolo klasickej sedmičky. V kresťanstve máme sedem archanjelov, v antike bolo sedem bohov planét a v zoroastrizme sedem amšaspantov. Najnovšia veda dnes prichádza inou cestou k tomu, že v ľudskej prirodzenosti je akýchsi sedem základných duševných rozmerov. Máme približne sedem typov inteligencie, sedem základných emócií. Porovnaním všetkých kultúr sa zistilo, že máme sedem základných morálnych intuícii potrebných pre spolužitie a táto sedmica je niekde hlboko v ľudskej prirodzenosti, v našej psychofyziológii. Či už ju tam vložil Stvoriteľ alebo evolúcia. Archanjeli sú obrazy zdokonalených duševných schopností a démoni, ako Lucifer či Mefistoteles, zobrazujú tých sedem duševných vlôh, keď sa pokazia.

● To sa dá zistiť?

Dnešná psychiatria démonov len premenovala na "poruchy osobnosti". Vedci dnes iným spôsobom objavujú to, čo ľudia zažívali po tisícročia. Poznala to už stará múdrosť a obrazne to zachytila v starých mýtoch. Bola to múdrosť

o tom, ako má človek žiť, aby dobre dopadol. Len súčasný pseudoliberalizmus, ktorý nemá nič spoločné s tým klasickým, tvrdí neslýchanú vec: človek vraj nemá žiadnu prirodzenosť a môže sa stať kýmkoľvek si zmyslí a robiť si čo chce. To je nezmysel. Človek môže urobiť len to, že tých sedem základných vlôh zušľachtí do konštruktívne-krásnej podoby a tak rozvinie svoju osobnosť. Keď to neurobí, začne upadať. Namiesť to cností mu vyrastú neresti, ktoré ho zotročia a zničia. Transhumanisti dúfajú, že človek by mohol predizajnovať sám seba, že úplne zmení svoju prirodzenosť prostredníctvom genetického inžinierstva. To je hudba budúcnosti. Kto tomu verí, tomu prajem veľa šťastia, ale predpovedám, že prvých pár sto rokov to bude cesta lemovaná samými frankensteinmi. Už teraz sa to uberať skôr k podčloveku než nadčloveku.

● Akým spôsobom môže človek vstúpiť do seba a zmeniť sa? Má naozaj takú potrebu? Chce sa zmeniť k lepšiemu? Asi nie každý pociťuje duchovné prázdno a hľadá niečo viac.

O každom druhu zvierat sa hovorí, že čosi prirodzene robí: ryba pláva, vták lieta, kôň behá – a človek?

● Ten je na rozdiel od zvierat všestrannejší a má slobodu.

Práve, má slobodu utvárať sám seba a tým aj zodpovednosť za to, čo zo seba urobí. Dá sa to povedať aj tak, že človek sa modlí. Jedine človek môže a musí pracovať na sebe, na vlastnej povahe. So zlou povahou máme zlé vzťahy a sme nešťastní. Duchovné cnosti však už nedostaneme od prírody automaticky, získame ich len výchovou a seba výchovou, pre ktorú sa treba slobodne rozhodnúť. Potom duchovne rastieme celý život, až do smrti.

● Vravíte, že modlitbou?

Modlitba je v širšom zmysle všetko, čo vyrastá z mravnej vôle po seba zdokonalení. Musíme mať vôľu pravdivo poznať sami seba a korigovať svoje vlastnosti. To tvorí duchovnú chrbticu človeka a kto sa o to neusiluje, ani nie je v pravom zmysle slova človekom. To je ten svätý vnútorný zápas, ktorý je zhr-

nutý v obraze archanjela Slnka víťaziaceho nad drakom. Demokracia predpokladá, že človek pracuje na svojom mravnom charaktere. Inak by mu vôbec nemohla dôverovať a zveriť mu rozhodovanie o verejných veciach. Dnes sme žiaľ zabudli, že demokracia u človeka predpokladá morálnu iniciatívu, že si bude sám policajtom. Kde to tak nie je, tam ľudová vláda nie je vhodné zriadenie. Mravne bezcieľní ľudia musia mať nad sebou niekoho, kto za nich zodpovedá a stanovuje im hranice.

● **Tým asi hovoríte z duše politickým väzňom, ktorí priniesli toľké obete v zápase o slobodné, ale mravne zakorenené zriadenie.**

Zviera môže žiť zo dňa na deň pre telesné uspokojenie, ale človek žije zo zmyslu – potrebuje vzdialený cieľ a myšlienku, ktorá ho presahuje. Rozoznávame duchovnú hodnotu vecí, rozumieme symbolom. Kultúra je odvodená od slova kult – v centre prvých kultúr stáli chrámy. Až zdieľaná predstava niečoho vyššieho, čo si spoločne ctíme a čomu slúžime, nám dovolila spolupracovať a utvoriť kultúru, vďaka čomu sme sa vysoko pozdvihli nad zvieratá. Viera v niečo, čo tu nie je, ale práve vďaka nej sa stane skutočnosťou – to je to, čo robí človeka veľkým. Viera a obeť sú to najľudskejšie na človeku; že je schopný dať aj život za to, čo si ctí ako dobré, pravdivé a krásne. To, čo dokázali politickí väzni je hrdinstvo. Boli ochotní pre niečo riskovať, nielen sa prispôbiť okolnostiam. Získali si tým podiel na večnosti.

● **Ako je to s podvedomím? Ako vplyva na správanie ľudí?**

V poslednej dobe sa rýchlo rozvíja neuroveda a osvetľuje poslednú *terru incognitu* – fungovanie nášho vlastného mozgu. Veľkou záhadou bol napríklad ešte donedávna spánok. Načo človek tretinu života spí? Čo robí v spánku? Bez možnosti snívať dokonca zomierame. Čiže tušilo sa, že sa tam deje niečo veľmi dôležité, ale nevedelo sa čo. V rôznych náboženstvách sa pestoval dobrý zvyk: večer sa pomodli alebo medituj. Zhodnot, čo si v ten deň urobil dobre a čo nie, zaujmi k tomu postoj. A až nedávno vysvitlo, aký to má význam.

V hlbokom bezsennom spánku sa prebudovávajú nervové spojenia v mozgu: pamäť, zvyky, zručnosti – všetky tie

hlboké, inštinktívne štruktúry, ktoré nás potom nevedomky vedú životom. Denná skúsenosť sa tam však neprenáša mechanicky, ale berie sa do úvahy, aký postoj k nej človek zaujal. Kto v bdelom stave vyvinie dajakú mravnú vôľu, dáva tým inštrukciu onej hlbšej inteligencii (tradovalo sa, že o polnoci sa stretáme s naším strážnym anjelom), ako má prebudovať jeho povahu. Prestali sme sa modliť, lebo Boh vraj neexistuje – ale tým sme rezignovali na niečo nesmierne dôležité – sebauťvaranie. Náboženským životom a okľukou cez spánok stvárame svoju hlbokú prirodzenosť. Prvé ráno cítime len iný duševný stav, no už po 40 dňoch vidno ako sa fyzicky menia nervové dráhy. Po 40 rokoch vstane z postele celkom iný človek a po 40 generáciách? Nová, ušľachtilejšia rasa.

V tých hlbokých vrstvách vedomia tkvie práve to, čo nazývame osudom. Podprahovo sa tu totiž odohráva obrovská výmena informácií – naši anjeli a démoni komunikujú v zlomkoch sekúnd. Pri medziľudskom stretnutí sa podvedomia navzájom čítajú a to ovplyvňuje naše správanie, aj keď o tom nevieme. Skrze naše intuitívne rozhodnutia a takzvané náhody koná ešte iná inteligencia, než sme my sami. Preto sa ľuďom v životoch nedeje to, čo si plánujú, želajú a o čom rozprávajú. Naše osudy sú dané tým, akí naozaj sme – hlbokou povahou, kde sa zväčša ani nepoznáme, nepriznáme si ju či ju nedokážeme zmeniť. Na to je práve potrebná duchovná práca.

Sme asi prvá civilizácia v dejinách, ktorá urobila až takú veľkú hlúposť, že zavrhol modlitbu. Šťastie jednotlivca aj celých národov závisí od ich mravných vlastností. Ľudia so zlým charakterom smerujú do biedy a žiadna rozumová chytrosť ich pri tom nezachráni. Náboženstvá dávali ľuďom zákony, ktoré boli prameňom života – chránili nás pred psychofyzickým úpadkom. Prvoradým problémom súčasnosti je úplná strata spoločnej vízie, hodnotová prázdnota. Je to tá najhlbšia, duchovná kríza, ktorá je koreňom ostatných kríz. Západná civilizácia sa preto rozpadá.

● **V roku 2013 vyšla kniha *Globálna sexuálna revolúcia, ktorej autorkou je Gabriela Kuby. Podáva v nej jasné svedectvo o rozklade***

civilizácie cez sexualizáciu spoločnosti. Napríklad píše: „Aplikujú sa čoraz agresívnejšie techniky nenapraviteľného ovplyvňovania detí a mládeže, ktoré vedú k odstráneniu ostychu, aktivovaniu sexuálnej žiadostivosti už od veku šiestich rokov a k zablokovaniu svedomia.“ Súhlasíte s ňou, že taká sexuálna pedagogika je škodlivá?

Tou najväčšou svetovou lžou je darwinovská téza, že zmyslom lásky je iba rozmnožovanie. Je totiž priamo protikladná Kristovi. Láska je sila, ktorá tvorí – na najnižšej úrovni potomstvo, ale na najvyššej našu večnú bytosť. V prírode platí, že s pohlavnou zrelosťou končí vývoj – a aj dieťa dozrieva o to viac, o koľko neskôr prebúda pohlavnú silu. Láska odklonená od telesnosti buduje osobnosť a prýšči z nej aj celá kultúra. Ani diabol by nevymyslel lepší plán, ako stiahnuť lásku čím skôr do tela a znečistiť ju. Znamená to smrť ducha: nepoznáte potom pravú lásku, vernosť, oddanosť ideálom – a to nielen v partnerstve, ale ani voči vlasti a štátu. Zaniká schopnosť nadväzovať akékoľvek verné vzťahy. Všetko stráca zmysel a niet sa už ani prečo obetovať.

● **Nepripomína vám to priam cielený program úpadku národov?**

Áno, aj keď väčšina zúčastnených si neuvedomuje, čomu a komu slúžia. Roztáčame špirálu smerujúcu do pekla. Najprv sme len pozabudli, prečo sú manželstvo a rodina sviatosťou. Nech spí kto chce s kým chce, veď prečo nie? A teraz už je toľko kukučích detí, že Francúzi nedávno zakázali aj zisťovať otcovstvo (kto si urobí test DNA, dostane pokutu). Vraj pre pokoj v rodinách už má byť jedno, kto je koho otcom. No ak už ani nepoznáme svojich biologických rodičov, príbuzní sa nechtiac sobášia a majú geneticky poškodené deti. Ten istý problém priniesli aj umelé oplodnenia zo spermobanky, kde otec je anonymný. Je to rozvrat, ale tak to bolo už aj pri zániku Ríma. Znova zaniká Rím a znova musíme nájsť živé náboženstvo, na novej úrovni. Bol som prírodovedecky zamerané dieťa z neveriacej rodiny. Sám som sa dopracoval k duchovnosti, ktorá nie je len hmlistým dedičstvom, ale nad slnko jasným poznaním.

Eva Zelenayová